

Les 4: De amulet

└ Je herhaalt de verwijswaarden en signaalwoorden.

• Wat is een verwijswaard?

Een verwijswaard is een waard dat verwijst naar iets dat (of iemand die) al eerder vernoemd werd. Verwijswaarden zorgen ervoor dat we niet steeds hetzelfde waard moeten herhalen.

Mara kon de slaap niet vatten.

Ze was opgestaan en tuurde naar buiten.

• Vanuit haar kamer in het Drakenpaleis had ze een fraai uitzicht over de stad.

1 Lees regel 7 tot 14 in je taalboek op blz. 55 nogmaals. Waarnaar of naar wie verwijst het onderstreepte waard? Noteer het.

Mara wilde er niet aan denken dat daar ooit een einde aan zou komen.

aan het vredige en veilige leven in Doari Case

Ik moet er alles aan doen om hem te helpen.

Mara Dagmar

Ze dacht terug aan wat haar leermeester Klavis gezegd had.

Mara

Maar over welke amulet had hij het?

leermeester Klavis

En waar was die te vinden?

de amulet

• Wat zijn signaalwoorden?

Signaalwoorden zijn korte waardjes. Ze leggen een verband tussen verschillende delen van een zin of zinsdeel. Ze zorgen voor structuur in een tekst.

• Er bestaan verschillende soorten signaalwoorden. Ze duiden allemaal een verband aan.

• **Signaalwoorden van middel** geven aan waarmee een bepaalde taak uitgevoerd wordt.

• Bv. *daarmee, met, met behulp van, waarmee ...*

• **Signaalwoorden van vergelijking** vergelijken waarden met iets dat er ongeveer hetzelfde uitziet, ruikt, aanvoelt, klinkt ...

• Bv. *als, zoals, alsof ...*

2 In de volgende zinnen worden signaalwoorden van vergelijking en middel gebruikt. Onderstreep ze.

Zet een X voor de zinnen waarin een signaalwoord van vergelijking gebruikt wordt. Zet een O voor de zinnen waarin een signaalwoord van middel gebruikt wordt.

- Als in een roes doorbladerde ze de dikke turven en mappen.
- Met behulp van dit gordijn kon ze zich verschuilen.
- Ze droomden vast en zeker over de sappige Sappeleppa Bonboncake waarmee ze hun buikjes konden vullen.
- Mara maakte zich zo klein als een dwerg en hoopte dat ze snel voorbij zouden gaan.

Signaalwoorden van tegenstelling geven een tegenstelling aan.

Bv. *maar, in tegenstelling tot, echter ...*

3 Vul het ontbrekende signaalwoord van tegenstelling in. Gebruik je taalboek om de correcte oplossing te vinden.

De gangen van het Drakenpaleis waren dag en nacht verlicht *in tegenstelling tot* _____ elders in de stad.

Overdag wemelde het hier van het volk, _____ *maar* _____ op dit nachtelijke uur oogden ze verlaten.

Mara had het boek maar al te graag willen lezen, _____ *maar* _____ ze had geen tijd.

4 Vul de tegenstelling aan die je in de tekst kunt vinden.

De schim had zich een tijdje gedeisd gehouden in het donker, maar *zweefde nu* _____ *geruisloos naar Mara.*

Het was geen geniaal plan, maar *het was het beste wat ze kon bedenken.*

Een aanzienlijk deel van zijn boeken vond je hier, maar *het overgrote deel* _____ *stond verderop in de studiekamer.*

- **Signaalwoorden van voorwaarde** kondigen steeds aan dat er éérs aan een bepaalde voorwaarde moet voldaan worden vooraleer de volgende stap kan gezet worden.
- Bv. *als, mits, tenzij ...*

5 In de tekst vind je verschillende signaalwoorden van voorwaarde terug. Zoek telkens de voorwaarde die gesteld wordt.

Als *de wachters haar zagen,* _____

zouden ze zich vast en zeker vragen stellen bij haar nachtelijke uitstapje.

Als *ze zich stilhield,* _____

zouden ze haar misschien niet opmerken.

Als *er ergens iets te lezen viel over die bijzondere amulet,* _____

dan was het daar.

- **Signaalwoorden van tijd** ordenen de informatie in een tekst chronologisch. Wat eerst gebeurde, komt op de eerste plaats. Wat later gebeurde, wordt daarna verteld.
- Bv. *eerst, dan, tenslotte, verder ...*

6 Vul het ontbrekende signaalwoord van tijd in. Gebruik de tekst in je taalboek. Kies uit: *vervolgens – dan – nu – vervolgens – daarna*

Mara kon de slaap niet vatten.

Ze was *vervolgens* opgestaan en tuurde naar buiten.

Mara trok *daarna* haar kleren aan en verliet haar veilige kamer.

Mara aarzelde geen seconde meer en verstopte zich *vervolgens* achter het gordijn.

Mara kon *dan* opgelucht haar schuilplaats verlaten.

Ze had *nu* geen tijd meer te verliezen.

▼ **Wat is een oorzaak? En een gevolg?**

Een gevolg heeft altijd een oorzaak. En een oorzaak heeft altijd een gevolg.
De oorzaak komt altijd eerst. Daarna pas het gevolg.

Bijvoorbeeld:

Als ze zich stilhield, dan zouden ze haar misschien niet opmerken.

De twee wachters zetten hun ronde verder, waardoor Mara opgelucht haar schuilplaats kon verlaten.

7 Maak van de twee zinnen één zin door gebruik te maken van een signaalwoord van oorzaak – gevolg.

Kies uit: *want* – *waardoor* – *omdat* – *want* – *zodat*

Opgelet: je mag elk signaalwoord maar één keer gebruiken.

Mara kon de slaap niet vatten. Ze stelde zich vragen over de amulet.

Mara kon de slaap niet vatten omdat ze zich vragen stelde over de amulet.

De wachter had te veel Sappeleppa Bonboncake gegeten. Hij was twee kilogram aangekomen.

De wachter had te veel Sappeleppa Bonboncake gegeten, waardoor hij twee kilogram was aangekomen.

Ik vertel niets meer over de amulet. Ik zou de wet overtreden.

Ik vertel niets meer over de amulet, want ik zou de wet overtreden.

De bibliotheek was immens groot. Ze wist niet waar ze moest beginnen zoeken.

De bibliotheek was immens groot, zodat ze niet wist waar ze moest beginnen te zoeken.

Ze kon zich beter verstoppen. De nachtwachters kwamen eraan.

Ze kon zich beter verstoppen, want de nachtwachters kwamen eraan.

